

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2009. január 29. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ügyelj a megfelelő időbeosztásra és a külalakra! A megoldásra összesen 45 perced van. Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj! Tollal dolgozz!

Jó munkát kívánunk!

1. Az alábbi betűsorban egy szólas van elrejtve. Ha mindegyik betű helyére azt a betűt írod, amelyik a teljes ábécében előtte áll, megkapod a megfejtést. Írd le ezt a szót!

É LY G Ó H, N Í NY TY Á I Ó LY DZ W Í LY B GY

.....

a

2. Egészítsd ki a szöveget!

Új korszak kezdődött a holdkutatóban

A tudósokat minden korban izgatták az égbolt titkai. Az egyik legfontosabb tudományos célkitűzés a Hold kialakulásának tisztázása.

A pillanatnyilag legelfogadottabb elmélet szerint mintegy 30 millió évvel bolygónk kialakulása után egy Mars méretű égitest ütközött a Földdel, s a szétszóródott törmelékanyag összeállásával alakult ki a Hold, de számos más képzés is van.

A széleskörű nemzetközi együttműködésben megvalósult SELENE űrszonda poláris körpályán fog keringeni a Hold körül alig 100 km magasan égi kísérőnk felszíne felett. Az első három hónapban tesztelik az űrszondát, és ezután előreláthatólag egy évig fog méréseket végezni. Az adatok feldolgozása után közelebb kerülhetünk égi kísérőnk megismeréséhez.

(a National Geographic cikke nyomán)

a
b
c
d

3. Hogyan alakulhatott ki a Hold a legelfogadottabb elmélet szerint? Egészítsd ki az előző feladat szövege alapján a vázlatpontokat!

- a) Először kialakult
- b) Kb. 30 millió évvel később
- c) törmelékanyag.
- d) Azután, és megszületett

a
b
c
d

4. Olvasd el figyelmesen Weöres Sándor versét, majd oldd meg a feladatokat!

Árok mellett
 üszkös a fa dereka,
 üszkös a fa dereka,
 kikorhadt.
 Felhő-cápa
 úszik az egeken át,
 úzi a hegyeken át
 a holdat.
 Egyszer égis
 fölmásznék,
 mennyei cápát
 horgásznék.
 Föl ne mássz, mert
 üszkös a fa dereka,
 üszkös a fa dereka,
 kikorhadt.

(Weöres Sándor: Hold és felhők)

Húzd át azt a két helyszínt, ami nem szerepel a versben!

a) fa alatt árok mellett egeken át tengerben hegyeken át

Helyettesítsd rokon értelmű szóval, de az ige alakján (mód, idő, szám, személy) ne változtass!

b) úzi:

c) kikorhadt:

d) fölmásznék:

Változtasd meg a magánhangzókat úgy, hogy másik szót kapj!

pl. úszik → ászok

e) árok →

f) mellett →

g) egeken →

h) A vers egyik szavának betűjegeit összekevertük. Találd ki, melyik ez a szó:

G R H O S Á Z K É N

5. Karikázd be a megfelelő választ az előző feladatban olvasott vers szövege alapján!

a) Mire hasonlít a felhő?

bálnára

cápara

párnára

b) Miért lenne jó fölmászni a fára?

látni a felhőket

túllátni a hegyeken

horgászni a mennyben

c) Miért nem lehet felmászni a fára?

mert nem elég magas

mert nem biztonságos

mert a sötétben nem látni jól

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	

a	
b	
c	

6.	<p>Írj egy-egy példát a Weöres Sándor költeményéből a következőkre!</p> <p>a) melléknév:</p> <p>b) főnév többes számban:</p> <p>c) cselekvést kifejező szó :</p> <p>d) feltételes módban álló ige:</p> <p>e) helyre utaló kifejezés:</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e	
a												
b												
c												
d												
e												
7.	<p>Egészítsd ki négy betűvel vagy betűjeggyel az alábbi szavakat úgy, hogy a megadott jelentéskörben maradj!</p> <p>pl. pontszerű folt → pötty</p> <p>a) elhasznált ruha →y</p> <p>b) főznek benne →y</p> <p>c) hegyek között húzódik →y</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> </table>	a		b		c					
a												
b												
c												
8.	<p>Olvasd el figyelmesen az alábbi verset!</p> <p style="text-align: center;">Hallgat az éjszaka, nincs szava már. Lombokon szél pihen, nem muzsikál.</p> <p style="text-align: center;">Titkokat lesni el- indul a Hold. Tengernyi zsákjából álmokat old.</p> <p style="text-align: center;">Észrevesz, éberen ringat az ágy. Szemedre csókot ad, úgy megy tovább. <i>(Birtalan Ferenc: Őrjárat)</i></p> <p>Döntsd el, hogy igazak-e a versre az alábbi állítások! Válaszodat (igaz vagy hamis) írd a mondat utáni vonalra!</p> <p>a) Hét mondatból áll a vers. _____</p> <p>b) A versszakok 1. sorára a 3. sor rímel. _____</p> <p>c) Nincs benne hasonlat. _____</p> <p>d) A sorok szótagszáma megegyezik. _____</p> <p>e) Magyarázd meg, mire utal a következő sor! „Lombokon szél pihen”</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e	
a												
b												
c												
d												
e												

9. Használd a zárójelben lévő igék szövegbe illő felszólító módú alakját!

Csillagászati távcsővel te is figyeld meg a Holdat! (Játszik) te is csillagászt, (választ) egy szép, felhőtlen éjszakát, és (felfedez) a Hold krátereit! Kérd egy felnőtt segítségét, hogy (állít) élesre a távcsövet! A nyári vakáció idején, ha ébren tudsz maradni, minden este (lerajzol) a Holdat, és (elmond) a barátaidnak, mit tapasztaltál!

a	
b	
c	
d	
e	
f	

10. Írj 8–10 mondatos mesét a megadott címmel!

Lehazudná a csillagokat az égről

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	
i	

